בס"ד

יום ה' י"ב בתמוז תשנ"ז (17 ביולי)

"עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם,
יהיה להם גם הכוח לפתוח את שערי עתידם"
אבא קובנר, 1978

- ה'סמ, בשנת ה' קי"ח (1348 לשט"נ), יסד בטירתו של רבינו יעקב בן אשר מיבדלי הפוסקים בדורות הראשונים. הוא ה"ה בנו ותלמידו של ר' אשר בן יחיאל ("ה"ראא"ש"). הוא נולד בוילנא בשנת 1303, בשנות השלושים לחייו, עדיף לטולדו שבספרד.
ר' יעקב שואל להכניס אמירות להלכה לפיכך תיבר את "ארבעה הטורים" (ומכאן כינויו "בעל הטורים") ובו הקיף את כל ההלכות היומיות, השנתיות והמשפטים המתייבים אדם ובינור – והם מספרי ההלכה המרכזיים ביהדות. בפסקי ההלכה שלו, הוא בדרך כלל הולך בעקבות אביו והרמב"ם. ספרים אלה שמשו יסוד ל"שלחן ערוך" של ר' יוסף קארו. ר' יעקב גם תיבר פירוש מקיף לתורה.

השבוע פרשת "בלק" שבה אנו למדים על נסיונותיו של בלעם הרשע לקלל את עם ישראל, השומר להכעס לארץ הקודש ובסופו של דבר מצליח רק לברך אותנו.
על הפסוק: "לא תאר את העם כי ברוך הוא" [במדבר כב,12] מלמדינו חז"ל, בשני אופנים מתנכלות האומות להביא גזירה קשה על עם ישראל. הלק מהם עלומם לעשות כאת עם-ידי אלילות קשות ומיונים קשים. ולק מהן - עם-ידי הקרבות ימיה ומחיצות לטמידה ולשמד.
בלעם הרשע ניסה בדרך הקללה בהתחלה, וכשניכת לראות כי אינו מצליח בכאות, לפי ש"בפי דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם" ניקש בלעם אופן לנסות את כידך הפתרת של הברכה וה"הקרבות, כדי להביאם לידי טמיעה והתבוללות.
לפיכך אומר לו הקדוש ברוך הוא: "מוטלני לך טובותיך וברכותיך [כפי שאומרים לצרעה: לא מצובשך ולא מעוקצך], לא מנשיכתך ולא מנשיקתך..."

יום נעים ושבת שלום!

כניסת שבת: 1922

צאת השבת: 2020